

Sygn. akt I Ns 148/17

POSTANOWIENIE

Dnia 18 lipca 2017 r.

Sąd Rejonowy w Biskupcu I Wydział Cywilny, w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Katarzyna Wilchowska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 18 lipca 2017 r. w B.

sprawy z wniosku U. D.

z udziałem K. N. i P. S.

o stwierdzenie nabycia spadku po M. S.

postanawia:

odrzucić wniosek.

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni złożyła wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po M. S. zmarłej 11 listopada 2016 r. w M. wskazując, że ostatnim miejscem zamieszkania zmarłej była również miejscowość M. położona w Niemczech.

Wobec informacji zawartych we wniosku Sąd jest zobligowany do rozważenia czy w danej sprawie sąd polski posiada kompetencje do orzekania, albowiem kwestię jurysdykcji krajowej Sąd zobowiązany jest wziąć pod uwagę w każdym stanie sprawy, a w razie stwierdzenia jej braku koniecznym jest odrzucenie wniosku. W przeciwnym razie przeprowadzone postępowanie dotknięte byłoby nieważnością (art. 1099 k.p.c.).

Zmarła przed śmiercią stale zamieszkiwała na terenie Niemiec. Wobec powyższego zastosowanie znajdzie w niniejszej sprawie Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr (...) z dnia 12 grudnia 2012 roku w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych, które zgodnie z jego art. 81 wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich Unii Europejskiej, zgodnie z Traktatem ustanawiającym Wspólnotę Europejską, a zatem wyłącza ono zastosowanie przepisów kodeksu postępowania cywilnego.

Rozporządzenie to znajdzie zastosowanie w niniejszej sprawie, gdyż zgodnie z art. 83 ust. 1, stosuje się je do dziedziczenia po osobach zmarłych w dniu lub po dniu 17 sierpnia 2015 r.

Przepisy jurysdykcyjne w sprawach spadkowych (art. 4, 7, 10 i 11 rozporządzenia nr 650/2012) są zamieszczone w rozdziale II rozporządzenia nr 650/2012. Podstawowy w tej mierze jest art. 4 rozporządzenia nr 650/2012, który określa tzw. jurysdykcję ogólną do orzekania co do ogółu spraw dotyczących spadku. Jeżeli spadkodawca miał miejsce zwykłego pobytu w chwili śmierci w państwie członkowskim, sądy tego państwa mają jurysdykcję do orzekania w sprawie spadkowej. Jurysdykcja na podstawie art. 4 rozporządzenia nr 650/2012 została oparta na jednym łączniku, którym jest miejsce zwykłego pobytu spadkodawcy w chwili jego śmierci. U podstaw takiego rozstrzygnięcia leżało przekonanie, że sprawy spadkowe wykazują ścisły związek z państwem, w którym spadkodawca miał zwykły pobyt w chwili śmierci.

Pobyt zwykły określa się jako miejsce ześrodkowania życiowych interesów osoby fizycznej miejsce, w którym znajduje się główne centrum egzystencji danej osoby, przy czym uwzględnienia wymagają okoliczności natury osobistej i zawodowej, a mniejsze znaczenie ma element czasu miejsce w którym znajduje się główny punkt więzi danej osoby

i jej stosunków życiowych. Istotnych wskazówek dotyczących okoliczności, które wymagają uwzględnienia dostarcza motyw 23 i 24 rozporządzenia nr 650/2012).

Unormowaniu jurysdykcji zawartemu w art. 4 rozporządzenia nr 650/2012 odpowiada art. 21 ust. 1 rozporządzenia nr 650/2012, który wyraża zasadę, że prawem właściwym dla ogółu spraw dotyczących spadku jest prawo państwa, w którym spadkodawca miał miejsce zwykłego pobytu (wyjątek przewiduje art. 21 ust. 2 rozporządzenia nr 650/2012). Prawo to odnosi się do dziedziczenia wszystkich składników majątku spadkowego, w tym do nieruchomości, niezależnie od tego, w którym państwie znajdują się lub są położone (zasada jednolitości statutu spadkowego) – tak J. C. w Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, Tom IV. (...) postępowanie cywilne. Sąd polubowny (arbitrażowy), wyd. V. pod red. T. E..

Treść wniosku wskazuje, że zmarła ostatnio stale przed śmiercią przebywała w miejscowości M. w Niemczech, zaś złożenie do tut. Sądu wniosku podyktowane było położeniem majątku jaki spadkodawczyni pozostawiła na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Kwestii badania jurysdykcji dotyczy art. 15 rozporządzenia nr 650/2012. Jeżeli do sądu państwa członkowskiego zostanie wniesiona sprawa, co do której sąd ten nie ma jurysdykcji zgodnie z rozporządzeniem, sąd ten jest zobowiązany do stwierdzenia z urzędu braku jurysdykcji, czego następstwem jest postanowienie o odrzuceniu pozwu lub wniosku.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie cytowanych przepisów, Sąd postanowił jak w sentencji.